

Marttilan kunta tekninen toimi

Turvallisuusasiakirja ja -säännöt

16.10.2019

SISÄLLYSLUETTELO

YLEISOHJE, TURVALLISUUSASIAKIRJA JA -SÄÄNNÖT, YLEINEN	3
1. YLEISTÄ	4
1.1 Turvallisuusasiakirjan tarkoitus	4
1.2 Pää toteuttaja	4
1.3 Töiden yhteensovitus	4
1.4 Työsuojelusäädökset	5
1.5 Lupien tarkastus ja tunnistettavuus	5
1.6 Yhdyshenkilöt ja yhteystiedot	5
2. VAARAA AIHEUTTAVAT RAKENNUSTYÖT	6
2.1 Lyhyt yhteenvedo työkohteista ja tehtävistä töistä	6
2.2 Rakennuskohteen tyypilliset työturvallisuusriskit	6
3. RAKENNUSTYÖN SUORITUSVAATIMUKSIA	7
3.1 Töiden ajoitus	7
3.2 Terveydelle vaarallisten aineiden esiintyminen	7
3.3 Rakennusvälineet ja -tuotteet	7
3.4 Liuotinhenteisten maalien, pohjustusaineiden, liimojen yms. käyttö	8
3.5 Palosuojelu	8
3.6 Pölyn ja pakokaasujen leviämisen estäminen	9
3.7 Putoamissuojaus ja suojaus putoavilta esineiltä	9
3.8 Henkilökohtaiset suojaimet	10
3.9 Valaistus ja melu/ tärinä	10
3.10 Sähköistys ja sähkökytkennät	11
4. RAKENNUSALUE JA SEN OLOSUHTEET	11
4.1 Rakennusalue ja sen olosuhteet	11
5. YMPÄRISTÖN SUOJAUS	12
5.1 Ympäristö ja liikenne	12
5.2 Työalueiden suojaaminen	12
5.3 Jätehuolto	12
6. TURVALLISUUSSEURANTA	13
Turvallisuussäännöt	13
Liite 1 vierailijoiden turvallisuusohje	
Liite 2 Työsuojelusäädöksiä	

YLEISOHJE

Päivittäiset korjaus- ja kunnossapitotyöt sekä investointihankkeet, joihin ei ole laadittu hankekohtaisia turvallisuusasiakirjoja.

TURVALLISUUSASIAKIRJA JA -SÄÄNNÖT, YLEINEN

Tämä turvallisuusasiakirja ja -säännöt on yleisohje kunnan sisäisiä omajohtoisia ns. pienehköjä, päivittäin tehtäviä korjaus- ja kunnossapitotöitä sekä pienempiä investointitöitä varten. Asiakirja sisältää myös ulkopuoliselle urakoitsijalle annetut työt sekä ne työt, joihin ei ole laadittu omaa, erillistä turvallisuusasiakirjaa. Turvallisuusasiakirja ja -säännöt tulee liittää urakkasopimukseen tai jos erillistä urakkasopimusta ei laadita, annettava tiedoksi ko. urakoitsijalle.

Periaatteena hankkeissamme on 0-tapaturmaa ajattelu ja toimintatavat sekä -menetelmät. Tämä edellyttää sitä, että kaikki rakennustyömaillamme toimivat ja työskentelevät sitoutuvat tähän toiminta-ajatuksen. Tapaturmaton toiminta edellyttää myös yhteistyötä ketjun eri osien välillä rakennuttamisesta ja suunnittelusta lähtien. Nolla tapaturmaa-ajattelun on ulotuttava myös yritysten johdosta jokaisen aliurakoitsijan kaikkiin työntekijöihin saakka.

Turvallinen käyttäytyminen koskee jokaista. Onnettomuus voi kohdata jokaista, myös hetkellisesti työmailla vierailevia henkilöitä. Siksi aina pitää käyttää niitä turvamenetelmiä, joista on sovittu. Tämä osoittaa sitoutumista ja tällä on suuri vaikutus työyhteisön ilmapiiriin, (liite 1).

Töiden työnjohtaja/ vastaava työnjohtaja / ulkopuolinen urakoitsija (= myöhemmin asiakirjassa **päätoteuttaja**) valvoo, että työssä noudatetaan turvallisia työtapoja.

Jokainen osapuoli on velvollinen huolehtimaan työturvallisuudesta ja työterveydestä sekä ilmoittamaan turvallisuuskoordinaattorille tai työnjohtajille työturvallisuuteen ja työterveyteen vaikuttavista vaara- ja häirtatekijöistä valtioneuvoston asetuksen VNa 205/2009, mukaisesti omien tehtäviensä laajuudessa.

Työkohteen vaativuus huomioiden tulee päätoteuttajan tehdä ennen rakennustyön alkamista asianomaiselle työsuojeluviranomaiselle ennakoilmoitus työmaasta, joka sisältää RakVNa 205/2009, liite 1, mukaiset tiedot. Tämä koskee työmaita, jotka on tarkoitettu kestävämmän kauemmin kuin kuukauden ja jolla itsenäiset työnsuorittajat mukaan lukien työskentelee yhteensä vähintään 10 työntekijää sekä työmaita, joilla työn määräksi arvioidaan yli 500 henkilötyöpäivää.

Päätoteuttajan on annettava ennakoilmoitus tiedoksi myös rakennuttajalle.

Päätoteuttajan on laitettava ennakoilmoitus selvästi näkyville rakennustyömaalla, tai kunnantalon ilmoitustaululle

Turvallisuuskoordinaattori Jarkko Vihtonen

1. YLEISTÄ

1.1 Turvallisuusasiakirjan tarkoitus

Tämä turvallisuusasiakirja ja -säännöt on rakennustyön turvallisuudesta annetun valtioneuvoston asetuksen VNa 205/2009 mukainen rakennustyön suunnittelua ja valmistelua sekä rakennustyön toteuttamista varten laadittu asiakirja.

Asiakirjan tarkoitus on antaa tietoa rakennustöiden yleisistä työturvallisuusriskeistä ja vaaraa aiheuttavista olosuhteista ja työvaiheista niin, että työnjohtaja(t) ja työntekijät voivat varautua niihin asianmukaisesti toimimalla voimassa olevien lakien, säädösten ja viranomaisten ohjeiden mukaan.

Marttilan kunnan teknisen puolen työnjohtaja(t) tai ulkopuolinen urakoitsija valvovat, että työsuoritukset tulevat tehdyiksi turvallisuusnäkökohdat huomioiden. Jokaisen työmaalla toimivan työnsuorittajan on noudatettava laadittua turvallisuusasiakirjaa ja siinä esitettyjä turvallisuusmääräyksiä sekä muita velvoitteita.

1.2 Päätoteuttaja

Marttilan kunnan osalta omajohtoisten ns. pienehköjen korjaus- ja kunnossapitohankkeiden sekä pienempien investointikohteiden päätoteuttajina toimii Marttilan kunnan rakennustarkastaja tai tekninen johtaja.

Työnjohtaja vastaa työkohteensa työturvallisuudesta sekä tarvittavista turvallisuusohjeista ja -suunnitelmista.

Jos päätoteuttajaksi on nimetty ulkopuolinen urakoitsija, niin ko. urakoitsijayrityksen vastaava työnjohtaja vastaa työmaansa lain velvoittamista turvallisuusnäkökohdista.

1.3 Töiden yhteensovitus

Päätoteuttajan on valtioneuvoston asetuksen VNa 205/2009 mukaan huolehdittava turvallisuuden ja terveyden kannalta tarpeellisesta työmaan yleisjohdosta ja osapuolten välisen yhteistoiminnan ja tiedonkulun järjestämisestä, toimintojen yhteensovittamisesta sekä työmaa-alueen yleisestä siisteydestä ja turvallisuudesta. Päätoteuttajan tulee huolehtia myös työmaa-alueen liikenteen ja liikkumisen turvallisesta järjestämisestä

Päätoteuttaja valvoo, että ali- ja sivu-urakoitsijat sekä erillishankintoja tekevät urakoitsijat huomioivat työmaiden turvallisuuskohdat sekä noudattavat työmaan turvallisuusohjeita.

Jokainen Marttilan kunnan oma työntekijä sekä käytettävät urakoitsijat perehtyvät ja perehdyttävät omat työntekijänsä omalla kustannuksellaan työturvallisuuteen, turvallisuussuunnitelmiin ja -ohjeisiin sekä sitoutuvat noudattamaan niitä. Päätoteuttaja valvoo, että näin menetellään. Tarvittaessa päätoteuttajan tulee järjestää työmaalla turvallisuuskoulutusta.

Lisäksi tarvittaessa voidaan järjestää erillisiä työturvallisuuskokouksia esim. urakoitsijoiden, työnjohtajien, turvallisuuskoordinaattorin, käyttäjien ja viranomaisten kanssa.

Kukin osapuoli ja työntekijät ovat velvoitettuja huolehtimaan ja ylläpitämään työturvallisuutta sekä ilmoittamaan välittömästi työmaan työnjohdolle vaara- ja haittatekijöistä.

1.4 Työsuojelusäädökset

Rakennuskohteessa noudatetaan voimassa olevia työsuojelua koskevia lakeja, asetuksia, säädöksiä ja määräyksiä. Rakennustyön turvallisuusmääräykset selityksineen tulee olla työntekijöiden nähtävillä Kunnan teknisessä toimessa Ulkopuolisen urakoitsijan ollessa kyseessä, turvallisuusmääräykset tulee olla nähtävillä työmaalla.

1.5 Lupien tarkastus ja tunnistettavuus

Päätoteuttajan on huolehdittava, että työmaalla toimivilla henkilöillä on asianmukaiset työssä tarvittavat luvat ja käytännön kokemus mm. sähkö-, hitsaus-, tuli- ja räjäytystöissä.

Jokaisella alueella työskentelevällä tulee olla kuvallinen tunnistekortti johon on merkitty myös verohallinnon antama veronumero. Tunniste tulee pitää näkyvillä työmaalla liikkuesssa. Tunnisteesta on käytävä ilmi, onko työmaalla työskentelevä työsuhteessa oleva työntekijä vai itsenäinen työnsuorittaja. Tunnisteessa tulee olla myös työnantajan nimi.

Päätoteuttajan tulee pitää veronumerollista listaa työmaalla työskentelevistä työntekijöistä.

1.6 Yhdyshenkilöt ja yhteystiedot

Työmaan turvallisuudesta vastaa kohteen päätoteuttaja. Päätoteuttajan on huolehdittava myös, että työmaalla on riittävästi EA-koulutettuja henkilöitä.

6/14

Rakennuttajan turvallisuuskoordinaattorina teknisen töiden osalta toimii rakennustarkastaja Jarkko Vihtonen. Turvallisuuskoordinaattorille ilmoitetaan kaikki työturvallisuuteen liittyvät asiat ja muutokset.

2. VAARAA AIHEUTTAVAT RAKENNUSTYÖT

2.1 Lyhyt yhteenveto työkohteista ja tehtävistä töistä

Kyseessä on Marttilan kunnan omajohtoiset päivittäiset korjaus- ja kunnossapitotyöt tai pienehköt investointihankkeet, joissa voi urakoitsijana toimia myös ulkopuolinen yritys.

2.2 Rakennuskohteen tyypilliset työturvallisuusriskit

Päätoteuttajan tulee ottaa huomioon työturvallisuus ja työterveys työn suunnittelussa sekä omalta osaltaan tunnistaa ja arvioida ratkaisuihin liittyviä vaaroja. Päätoteuttajan pitää pyrkiä torjumaan vaara- ja haittatekijät suunnitteluratkaisuissa sekä raportoida rakennuttajalle mahdollisista vaara- ja haittatekijöistä.

Esimerkiksi erikoisia rakenneratkaisuja, testaamattomia materiaaleja ja vaikeasti toteutettavia työvaiheita tulee pyrkiä välttämään toteutuksessa.

Tyypillisiä työturvallisuusriskejä ja riskejä sisältäviä työvaiheita ovat mm:

- työmaan järjestelyt sekä hyvän järjestyksen ylläpito työpisteissä
- töiden ja työvaiheiden ajoitus/ kesto sekä yhteensovittaminen huomioiden myös työmaan ulkopuolinen vaikutuspiiri
- eri materiaalien käsittely eri työvaiheissa, henkilösuojainten käyttö
- liuotinhenteisten maalien , liimojen sekä pohjustusaineiden käyttö
- työt terveydelle vaarallisten aineiden kemiallisten vaaratekijöiden, mm. lyijyn ja asbestin kanssa sekä muut haitta-ainetyöt, (työnjohtaja vastaa)
- Tupakointi kielletty koko Marttilan kunnan alueella myös normaalin työajan ulkopuolella, puhelimen käytöstä työaikana sovittava erikseen.
- nostotyöt ja eri materiaalien siirtotyöt, (mm. konenostot ja kantaminen)
- työskentely nostettavien taakkojen läheisyydessä
- maanrakennus- ja kaivutyöt, kaivantojen sortuminen
- koneiden ja laitteiden käyttö
- väliaikaisten tuentojen ja rakenteiden purkutyöt, aukkojen ja reikien teot
- rakenteiden timanttisahaus
- tulityöt ja palovaara, räjähdysvaarallisten aineiden käsittely
- pölyä, melua ja tärinää aiheuttavat työvaiheet

- pölyn vähentäminen ja sen leviämisen esto
- työskentely poikkeuksellisissa olosuhteissa, mm. liukkaus, lumisade, pimeys, ahtaus

7/14

- materiaalin leikkaamisen tai irrottamisen aiheuttama kipinöinti, pölyäminen ja putoavien kappaleiden riski
- telineiltä ja nostokoreista suoritettavat työt
- telineiden tai tuenta-alustan peittäminen, mm. putkistot ja kanaalit
- työskentely katoilla ja siitä johtuva putoamisvaara, putoamissuojauksen toteuttaminen yleensä
- materiaalien putoaminen työpisteistä tai työskentelytasoilta
- sähköjärjestelmiin liittyvät vaarat, mm. jännitteiset johdot
- rakennustyön aikainen sähköistys ja valaistus sekä häikäisy
- työ, jossa altistutaan haitalliselle säteilylle
- työmaata ympäröivä muiden liikkujien aiheuttama liikenne

3. RAKENNUSTYÖN SUORITUSVAATIMUKSIA

3.1 Töiden ajoitus

Päätoteuttajan on huolehdittava töiden ajoitus niin, ettei ao. työstä aiheudu vaaraa työntekijöille, muille osapuolille tai sivullisille. Päätoteuttaja huolehtii siitä, että muille vaaraa aiheuttavista työvaiheista joko ilmoitetaan asianmukaisesti, haetaan lupa tai ajoitetaan työt sellaiseen ajankohtaan, jolloin siitä olisi mahdollisimman vähän vaaraa tai haittaa.

3.2 Terveydelle vaarallisten aineiden esiintyminen

Terveydelle tai ympäristölle vaarallisten/ haitallisten aineiden kanssa työskentelyssä ja niiden käsittelyssä tulee urakoitsijoiden noudattaa viranomaisten antamia ohjeita ja tehdä näistä aineista vaaditut ilmoitukset.

Rakennustyön aikana on huomioitava myös työhygieeniset häirtatekijät, (RakVNa 205/2009, 70 §). Korjaus- ja kunnossapitotyömailla tulee seurata työhygienian tasoa silmämääräisellä tarkastelulla. Päätoteuttaja vastaa tarkastuksista. Jos työntekijöiden altistumista vaarallisille pölyille ja kemiallisille tekijöille ei muutoin voida luotettavasti arvioida, on päätoteuttajan suoritettava mittauksia säännöllisesti ja aina kun olosuhteissa tapahtuu työntekijän altistumista lisäävä muutos. Mittaustuloksia on verrattava kemiallisista tekijöistä annettuihin raja-arvoihin. Vaaraa aiheuttavat tekijät on poistettava siten kuin niistä erikseen säädetään. Tarkemmat työhygieeniset mittaukset pitää tilata ulkopuoliselta asiantuntijataholta.

3.3 Rakennusvälineet ja -tuotteet

Jokainen urakoitsija vastaa, että työ- ja suojatelineet toteutetaan työmaalla RakVNa 205/2009 mukaisesti rakennustöiden turvallisuusmääräyksiä noudattaen. Telineistöissä käytetään telineeseen kiinnitettävää telinekorttia.

8/14

Työvälineiden, koneiden sekä muiden rakennusvälineiden tulee olla tarkoituksenmukaisia ja niiden tulee täyttää työturvallisuudelle asetetut vaatimukset. Ne pitää tarvittaessa varustaa sellaisilla apulaitteilla, ettei käsiteltäville tarvikkeille, rakennusosille tai ympäristölle aiheuteta vahinkoa.

Päätoteuttaja on velvollinen tarkastamaan rakennuskohteen vaatimukset ja rakentamismääräykset täyttävien rakennustuotteiden CE-merkinnän vaatimustasot, (Rakennustuoteasetus EU nro. 305/2011) sekä kansallisen tason vaatimukset.

3.4 Liuotinhenteisten maalien, pohjustusaineiden, liimojen yms. käyttö

Korjaus- ja kunnossapitotyömailla noudatetaan voimassa olevia työntekijöiden suojaamista koskevia asetuksia ja määräyksiä. Jokainen urakoitsija toimittaa kaikista työmaalla käytettävistä kemikaaleista/ liuotinpohjaisista tuotteista käyttöturvallisuustiedotteet ja kemikaaliluettelot työmaalle. Ne on pidettävä työntekijöiden nähtävillä. Työsuunnittelussa ja –aikataulutuksessa tulee pyrkiä työjärjestelyin minimoimaan liuottimille altistuvien työntekijöiden määrä läheisissä työkohteissa.

3.5 Palosuojelu

Jokainen urakoitsija on velvollinen kiinnittämään erityistä huomiota paloturvallisuuteen ja toimimaan vastuualueellaan niin, että tulipalon vaaraa ei synny ja noudattamaan yleisiä ohjeita ja työmaan sekä viranomaisten antamia suojeluohjeita.

Tulitöitä tekevillä työntekijöillä on oltava tulityökoulutus ja sen osoittamiseksi voimassa oleva tulityökortti.

Tulityökoulutus sekä katto- ja vedeneristysalan tulityökoulutus yhdistyivät 1.1.2016. Ennen vuotta 2016 suoritettu koulutus on voimassa kortissa mainitun ajan ja oikeuttaa tekemään vain kortin mukaisia tulitöitä: tulitöiden turvallisuustutkinto oikeuttaa tekemään vain tulitöitä, ja katto- ja vedeneristysalan tulitöiden turvallisuustutkinto vain katto- ja vedeneristysalan tulitöitä.

Kukin urakoitsija ilmoittaa tulityökortin omaavat henkilöt työmaan päätoteuttajalle, joka laatii luettelon kaikista tulityökortin omaavista henkilöistä.

Päätoteuttaja huolehtii työnaikaisesta palonsuojelusta, paloturvallisuudesta ja työmaan yleispalovartiointista. Työkohdekohtaisen tulityöpalovartiointin ja vähintään tunnin työskentelyn päättymisestä jatkuvan jälkivartiointin päätoteuttaja sopii osapuolten kanssa..

Kaasu- ja nestekaasupullojen varastointi sisätiloihin on kielletty ja niiden varastoinnista ja säilytyksestä samoin kuin palavien nesteiden varastoinnista on sovittava etukäteen.

Räjähdysaineita ei saa varastoida työmaa-alueella. Mahdollisesti tarvittavien räjähdysaineiden käsittelyssä on noudatettava viranomais määräyksiä.

Marttilan kunta on savuton. Tupakointi on kielletty kaikkialla kunnan omistamilla alueilla ja hankkeissa kaikkina vuorokaudenaikoina

Työmailla on avotulen käyttö kielletty. Mm. maalien poistotyössä ei saa käyttää kaasupolttoaavinta.

3.6 Pölyn ja pakokaasujen leviämisen estäminen

Pölyn ja pakokaasujen kulkeutuminen ja leviäminen työmaa-alueella sekä alueen ulkopuolelle on tehokkaasti estettävä. Pölyävissä työvaiheissa tulee käyttää kohdepoistolla varustettuja laitteita. Työmaan pölyn leviäminen on estettävä tarvittaessa kastelulla. Koneiden ja laitteiden turha joutokäynti on kielletty.

Sisäilmakorjauskohteissa urakoitsija on velvollinen huolehtimaan työalueen pölyttömyydestä, mahdollisesta osastoinnista ja alipaineistuksesta. Kaikki avonaiset ilmanvaihdon päätelaitteet ja iv-kanavien päät on tulppaamalla suojattava työmaapölyltä.

Jokainen urakoitsija huolehtii riittävästä, asianmukaisin välinein tehdystä siivouksesta omien jälkiensä osalta. Työmaan yleissiivouksesta vastaa päätoteuttaja. Harjasiivous on työmaalla kielletty.

3.7 Putoamissuojaus ja suojaus putoavilta esineiltä

Putoamisen estävien suojarakenteiden ja -laitteiden, kuten esim. suojakaiteiden, on oltava suojausvaikutukseltaan mahdollisimman yhtenäisiä.

Kaikki rakentamisen yhteydessä esiintyvät kuilut ja muut aukot, joihin henkilöt tai tavarat saattavat pudota, on suojattava joko jalkalistallisilla kaiteilla tai suljettava kansilla. Suojauksen tekee aukon tehnyt urakoitsija. Suojakannet ja -kaiteet on merkittävä selkeästi, jotta ne erottuvat ympäristöstään. Suojakansien siirtyminen paikoiltaan on estettävä.

Jos työn tekeminen edellyttää, että putoamisen estävä suojarakenne tai –laite väliaikaisesti poistetaan on käytettävä muita korvaavia suojatoimia. Työtä ei saa tehdä ennen kuin nämä suojatoimet on toteutettu.

Urakoitsija saa poistaa suojauksen vain asennustyön ajaksi ja vain tarvittavilta osin ja vastaa siitä, että suojaukset asennetaan takaisin paikoilleen heti sen jälkeen, kun kyseinen työ on päättynyt tai keskeytynyt. Väliaikaisesta poistosta tulee lisäksi tiedottaa päätoteuttajan työmaan työturvallisuushenkilöstölle.

Suojauksen tehnyt urakoitsija vastaa siitä, että putoamissuojaukset toteutetaan työmaalla RakVNa:n 205/2009 mukaisesti rakennustöiden turvallisuusmääräyksiä noudattaen. Jokainen työmaalla toimiva urakoitsija on myös omalta osaltaan velvoitettu huomioimaan kyseiset turvallisuusmääräykset.

Mahdollisista virheistä tai puutteista tulee ilmoittaa päätoteuttajalle välittömästi.

Päätoteuttajan/ jokaisen urakoitsijan on osaltaan hoidettava portaat, kulkusillat, käytävät yms. siten, että niissä ei ole putoamis-, liukastumis- tai kompastumisvaaraa.

3.8 Henkilökohtaiset suojaimet

Työ on järjestettävä siten, ettei siitä aiheudu vaaraa työmaalla työskenteleville tai muille työmaalla vieraileville. Jos tapaturman tai sairastumisen vaaraa ei voi välttää/ rajoittaa riittävästi teknisillä työolosuhteisiin kohdistuvilla suojelutoimenpiteillä tai työn organisoinnilla, työnantajan on hankittava työntekijöiden käyttöön henkilösuojaimia, (VNp 1407/1993). Suojainasiassa tulee huomioida myös viimeisin asetus, (VNa 205/2009 71 §).

Kuhunkin työvaiheeseen liittyvien henkilönsuojainten valinnan ja käytön tulee perustua päätoteuttajan suorittamaan vaaran- ja riskienarviointiin. Työntekijöiden velvollisuus on noudattaa henkilösuojaimista annettuja ohjeita ja ilmoittaa työnjohdolle havaitsemistaan terveydelle vaarallisista töistä ja työkohteista. Jokaisella työntekijällä ja työmaa-alueella toimivalla on oltava työnantajansa järjestämä kuvallinen henkilötunniste ja asianmukaiset suojarusteet.

3.9 Valaistus ja melu/ värinä

Työmaa-alueen ja työkohteiden yleisvalaistuksen normaalina työaikana sekä erikseen sovittuna myös muina aikoina järjestää päätoteuttaja jos ei muuta sovit, huomioiden myös asetus (RakVNa 205/2009, 26 §). Varsinaisen työkohte- valaistuksen hoitaa valaistusta tarvitseva urakoitsija.

Valaistus tulee suunnata mahdollisuuksien mukaan myös niin ettei se aiheuta häikäisyä lähiympäristöön.

Erityisen häiritsevää melua tai tärinää aiheuttavasta tilapäisestä toiminnasta on aina etukäteen tiedotettava melun tai tärinän vaikutuspiirissä oleville tahoille / kohteille. Tarvittaessa päätoteuttajan on tehtävä tällaisesta tilapäisestä toimenpiteestä tai tapahtumasta ympäristönsuojelulain 60 §:n mukainen kirjallinen ilmoitus ympäristön-suojeluviranomaiselle.

3.10 Sähköistys ja sähkökytkennät

Päätoteuttaja vastaa työmaan rakennusaikaisen sähkön riittävydestä. Kaikkien sähköasennusten on täytettävä sähköturvallisuusmääräykset. Rakennustyön aikaisissa sähkötöissä tulee huomioida myös asetus, (Rak VNa 205/2009, 75 § ja 76 §).

Sähkötöiden turvallisuudessa tulee huomioida sähköturvallisuuslaki, (410/1996) ja sen nojalla annetut määräykset.

Työmailla työskentelevät sähköurakoitsijat vastaavat siitä, että purettavat sähköasennukset ovat jännitteettömiä.

Jännitteellisiksi kytketyt laitteistot tai laitteiston osat on merkittävä ja asennettava kosketussuojaukset.

4. RAKENNUSALUE JA SEN OLOSUHTEET

4.1 Rakennusalue ja sen olosuhteet

Päätoteuttajan on;

- suunniteltava työmaa-alueen käyttö siten, että vahingon, tapaturman ja palon vaara sekä terveydelliset haitat ja riskit ovat mahdollisimman vähäiset.
- selvitettävä ennen töiden aloitusta tontilla, tai muualla työmaa- ja katualueilla sijaitsevat johdot, kaapelit, viemärit, kaukolämpö- kanavat yms.
- selvitettävä rakennusalueen kantavuus mm. rakennustöissä käytettävän nostokaluston, telineiden - ja varastointipaikkojen sijoituksen vuoksi.
- sijoitettava rakennustarvikkeiden purku-, lastaus- ja varastointipaikat siten, että kyseisillä alueilla tehtävästä työstä ei aiheudu tapaturmanvaaraa.

Suunnitelma työmaa-alueen järjestämismahdollisuuksista on pidettävä nähtävillä varikon/ työmaan ilmoitustaululla. Muista kuin suunnitelman esittämistä järjestelyistä on jokaisen urakoitsijan sovittava päätoteuttajan kanssa.

5. YMPÄRISTÖN SUOJAUS

5.1 Ympäristö ja liikenne

Työmaa-alueilla on kiinnitettävä erityistä huomiota ympäristöön ja niiden erityispiirteisiin.. Jos rakentamisen edetessä tulee tilanteita, että viereisiä kiinteistö-alueita joudutaan hetkellisesti käyttämään niin tiedottaminen tulee tehdä hyvissä ajoin etukäteen.

Jos rakennustyön edetessä kuitenkin tulee sellaisia tilanteita, että alueiden käyttö tapahtuu heti, niin silloin on oltava saattajat työkoneen, ajoneuvon tai muun vastaavan laitteen molemmissa päissä varmistamassa ettei kulkuväylillä ole ketään tai ettei kulku- ja työalueille pääse ketään sivullisia.

Näiden asioiden vuoksi liikennöintiin sekä liikkumiseen työmaa-alueella ja sen läheisyydessä on kiinnitettävä erityistä varovaisuutta.

Pelastustieosuuksia ei saa missään vaiheessa tukkia, edes väliaikaisesti.

Katualueita ja liikenneväyliä ei saa käyttää materiaalien purkamiseen ja lastaamiseen, vaan ko. toimenpiteet on suoritettava rakennusalueella. Jos alueita ja väyliä tarvitsee käyttää niin katualueiden käytöstä tulee päätoteuttajan tarvittaessa neuvotella tämän päättävän viranomaisen kanssa.

Työt tapahtuvat pääsääntöisesti rakennetussa ympäristössä ja töissä on käytettävä menetelmiä, joista ei aiheudu vaurioita rakennuksille, laitteille ja ympäristön kasvillisuudelle.

Paikoilleen jäävät puut ja pensaat suojataan siten ettei niitä työn aikana vaurioiteta.

5.2 Työalueiden suojaaminen

Työmaa-alueen ympärille on tarvittaessa pystytettävä tukeva työmaa-aita. Aitaan asennetaan työmaasta varoittavat kyltit. Aitauksen portit tulee olla lukittavia. Työalueiden ym. merkitsemisessä on otettava huomioon työn luonteen edellyttämät vaatimukset ja toteuttamisedellytykset sekä työntekijöiden turvallisuuden kannalta että ympäristön aiheuttamista lähtökohdista.

Aluevalaistus pitää olla hämärään vuodenaikaan riittävän tehokas.

5.3 Jätehuolto

Jätehuollon järjestäminen on päätoteuttajan vastuulla.

Työmaa-alue on pidettävä järjestyksessä ja siistinä. Työmaa-alueelle kertyneet jätteet ja muu tarpeeton materiaali on välittömästi siirrettävä niille osoitettuihin paikkoihin.

Jokainen urakoitsija on velvollinen huolehtimaan työaikana oman työkohteensa siisteydestä ja järjestyksestä.

Samoin jokaisen urakoitsijan on siivottava ja kuljetettava rakennus- ja pakkausjätteet päivittäin niille osoitettuihin paikkoihin. Päätoteuttaja huolehtii niiden säännöllisestä poistamisesta työmaa-alueelta.

Jätteet on lajiteltava viranomaisten vaatimalla tavalla ja erityistä huomiota on kiinnitettävä ympäristölle haitallisten aineiden käsittelyyn.

Terveydelle haitalliset jätteet tulee varastoida siten, että ulkopuoliset eivät pääse niihin käsiksi.

6. TURVALLISUUSEURANTA

Päätoteuttaja vastaa työmaan turvallisuusseurannasta, ns. viikkotarkastuksista sekä tarvittavista päivittäistarkastuksista ja antaa niistä raportin turvallisuuskoordinaattorille. Talonrakennustyömailla käytetään TR-mittaria.

Päätoteuttaja vastaa kunnossapitotarkastuksista ja tarvittavista käyttöönottotarkastuksista, (mm. koneet, laitteet, telineet, suojakaiteet ja kulkutiet).

Tarkastuspöytäkirjoista tulee toimittaa jäljennökset turvallisuuskoordinaattorille.

Suunnitelmat ja niistä johtuvat turvallisuustoimenpiteet hyväksytään työmaakokouksissa. Päätoteuttajan tulee pitää kirjaa mahdollisista työtapaturmista sekä raportoida niistä turvallisuuskoordinaattorille, esim. työmaakokousten yhteydessä.

Turvallisuussäännöt:

Rakennuskohteissa noudatetaan työsuojelua koskevia lakeja, määräyksiä ja rakennuttajan ohjeita sekä turvallisuuskoordinaattorin laatimia asiakirjoja, (turvallisuusasiakirja sekä turvallisuussäännöt), jotka pitää olla työntekijöille näkyvillä / luettavissa työmailla, varikolla sekä virastolla.

Työmaiden päätoteuttaja, (Rakennustarkastaja/tekninen johtaja/työmaan vastaava työnjohtaja), täydentävät turvallisuuskoordinaattorin laatiman turvallisuusasiakirjan ja laativat täydennetyn turvallisuusasiakirjan pohjalta tarvittaessa yksityiskohtaiset suunnitelmat, turvallisuusohjeet ja turvallisuussuunnitelmat kuhunkin työkohteeseen.

Kirjalliset suunnitelmat pitää tarvittaessa tehdä rakennus- ja työvaiheittain. Ne on pidettävä ajan tasalla, esim. aina olosuhteiden muuttuessa. Päätoteuttajan pitää esittää suunnitelmat sekä turvallisuussuunnitelmat ja -ohjeet turvallisuuskoordinaattorille ennen niiden käyttämistä.

Päätoteuttajan velvollisuus on tarvittaessa laatia/ suunnitteluttaa mm. seuraavat rakennustöiden työturvallisuutta koskevat suunnitelmat kohdekohtaisesti erikseen:

- työmaan aluesuunnitelma rakennusvaiheittain, sisältäen työmaa-alueen järjestelypiirroksen. Rakennustyömaa-alueen käytön suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota tapaturmanvaaran ja terveyden haitan poistamisessa/ vähentämisessä ainakin VNa 205/2009 11§ mukaisesti seikkoihin;
 - mm. palontorjunta, läjitysalueet (kaivuu- ja täytemassat, lumet), jätteiden käsittely, liikenne (sisäinen / ulkoinen), poistumis- ja kulkutiet, rakennustarvikkeiden ja -aineiden (lastaus- , purkaus- ja varastointipaikat)
- räjäytys-, louhinta- ja kaivutyösuunnitelmat
- poistumis- ja pelastautumissuunnitelmat
- maapohjan kantavuus- ja kaivantojen tuentasuunnitelmat
- sähköistys- ja valaistussuunnitelmat
- suunnitelmat sähkökaapelien ja muiden putkistojen huomioimisesta rakentamisvaiheen aikana
- paalutus-, muottityö- ja betonointisuunnitelmat
- henkilönosto- ja nostotyösuunnitelmat
- tarvittavat koneiden ja laitteiden käyttösuunnitelmat
- putoamissuojaussuunnitelmat
- teline- ja riipputelinesuunnitelmat, telineiden tuentasuunnitelmat
- elementtien asennussuunnitelmat, muottien ja muiden suurten rakenteiden varastointi-, nosto- ja asennussuunnitelmat
- pölyntorjuntasuunnitelmat
- suunnitelmat työhygieenisten mittausten menettelyitä varten
- purkutyösuunnitelmat
- haitallisten aineiden purkutyösuunnitelmat, mm. asbestityöt
- henkilösuojainten käyttösuunnitelmat
- toimintaohjeistus mahdollisia tapaturma- ja onnettomuustilanteita varten
- suunnitelmat VNa 205/2009 liitteessä 2 luetelluista erityisiä turvallisuus- ja terveysturvallisuus- ja terveysturvallisuus sisältävistä töistä
- eri töiden ja työvaiheiden yhteensovittaminen, ajoitus ja kesto

Liite 1

Martn kunnan tekninen toimi

RAKENNUS-/ SANEERAUSTYÖMAA / VIERAILIJOIDEN TURVALLISUUSOHJE

Tämä turvallisuusohje koskee jokaista työmaata. On se sitten esim. :

- **selkeästi erillinen ja erikseen aidattu työmaa-alue**
- **toisen rakennuksen välittömässä läheisyydessä oleva työmaa-alue**
- **samassa rakennuksessa oleva peruskorjaustyömaa**

Vierailijat eivät saa kulkea työmaa-alueella vapaasti.

Heillä pitää olla työmaaolosuhteet ja niihin liittyvät vaaratekijät tuntevan rakennuttajan tai pääurakoitsijan edustajan lupa/ ohjeistus.

Tämä koskee kaikkia niitä henkilöitä, jotka eivät työskentele varsinaisesti työmaalla. Näitä sääntöjä pitää noudattaa myös samassa rakennuksessa tai sen välittömässä läheisyydessä mahdollisesti työskentelevä muu henkilöstö.

Rakennushankkeen päätoteuttajan on huolehdittava rakennustyön eri osavaiheiden toteutuminen mahdollisimman turvallisesti. Päätoteuttajan on huolehdittava, että työstä ei aiheudu vaaraa työmaalla työskenteleville eikä muille työn vaikutuspiirissä oleville.

(VNa 205/2009 , Rakennustyön turvallisuus).

Työmaa-alueella vierailevilla suunnittelijoilla, tilaajan, käyttäjän ja rakennuttajan edustajilla, tarkastajilla tmv. tulee työmaa-alueella liikkeessaan olla vähintään;

- **kirkkaan värinen huomioliivi**
- **kypärä,**
- **silmäsuojaimet**
- **tarvittaessa kuulosuojaimet**
- **vuodenaika ja työmaan olosuhteet huomioiden tarkoituksen mukaiset turvajalkineet,**

Marttilassa 16.10.2019

Jarkko Vihtonen

Rakennustarkastaja

puh. 0447449520

Liite 2

TYÖSUOJELUSÄÄDÖKSIÄ:

rakennustyömaalla tulee olla nähtävänä ja noudatettavana ainakin seuraavat lait ja määräykset:

- Työturvallisuuslaki 738/2002 (453/2016)
- VNa rakennustyön turvallisuudesta 205/2009 (525/2013)
- VNa rakennustyön turvallisuudesta annetun VNa:n muuttamisesta 525/2013
- VNa työntekijöiden suojelemisesta tärinästä aiheutuvilta vaaroilta 48/2005
- VNa työntekijöiden suojelemiseksi optiselle säteilylle altistumisesta aiheutuvilta vaaroilta 146/2010
- Työministeriön päätös rakennustyömaiden henkilöstötiloista 977/ 1994
- VNa räjähdyskelpoisten ilmaseosten työntekijöille aiheuttaman vaaran torjunnasta 576/2003
- VNa työntekijöiden suojelemisesta melusta aiheutuvilta vaaroilta 85/ 2006
- VNa räjäytys- ja louhintatyön turvallisuudesta 644/2011 (484/2016)
- VNa työpaikkojen turvamerkeistä ja niiden vähimmäisvaatimuksista 687/2015
- Työterveyshuoltolaki 1383/2001 (1475/ 2016)
- VNp ympäristön tupakansavusta ja siihen liittyvän syöpävaaran torjunnasta työssä 1153/1999
- VNa työhön liittyvän syöpävaaran torjunnasta 716/ 2000
- Työministeriön päätös syöpäsairauden vaaraa aiheuttavista tekijöistä 838/ 1993
- VNp käsin tehtävistä nostoista ja siirroista työssä 1409/ 1993

- VNp henkilönsuojaimista 1406/1993 (1209/1996)
- VNp henkilönsuojainten valinnasta ja käytöstä työssä 1407/ 1993
- Työtapaturma- ja ammattitautilaki 459/2015 (1525/2016)
- Laki nuorista työntekijöistä 1993/998 (1517/2009)
- VNa nuorille työntekijöille erityisen haitallisista ja vaarallisista töistä 475/2006
- Sosiaali- ja terveysministeriön asetus nuorille työntekijöille vaarallisten töiden esimerkkiluettelosta 188/2012 (928/2014)
- Sosiaali- ja terveysministeriön asetus nuorille työntekijöille sopivien kevyiden töiden esimerkkiluettelosta 189/2012
- VNa kemiallisista tekijöistä työssä 715/ 2001
- VNa asbestityön turvallisuudesta 798/2015
- VNp lyijytyöstä 1154/1993
- VNp vaarallisia aineita sisältävistä säiliöistä ja niiden merkinnöistä 421/ 1989
- VNa työvälineiden turvallisesta käytöstä ja tarkastamisesta 403/2008 (286/2017)
- VNa työssä käytettävien ajoneuvojen peruutushälyttimistä 568/2012
- Laki työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta 44/2006 (1446/2016)
- VNa työntekijöiden suojelemiseksi sähkömagneettisista kentistä aiheutuvilta vaaroilta 388/ 2016
- SFS 5900 Tulitöiden paloturvallisuus 01.03.2016
- SFS 5991 Katto- ja vedeneristysalan tulitöiden paloturvallisuus 01.03.2016